

Grønlænderne. Naar nu Grønlænderne begynde at rejse sig, lad os sige om 50 Aar, og komme til os og sige: Lader os faae en Dypgjørelse, nu har dette Monopol staaet i saa og saa mange Aar, Danmark har taget i Gjennemsnit saa og saa mange 100,000 Rbd. ud af vort Arbejde; vi kunne vel ikke forlange disse Penge igjen med Renter og Renters Rente, thi saa vilde Summen være uopgjørlig, men idetmindste forlange vi dog at faae den hele Capital tilbage, saa kunne vi i Grunden efter det Princip, her gjøres gjældende, om Godtgjørelse for Tab ved Handelsmonopol, ikke svare Andet, end at vi saa komme meget billig dertil, at det er en moderat Fordring efter den Maade, hvorpaa vi her have stillet os til Island. Skjøndt jeg derfor venter paa Justitsministerens Udtalelser, og skjøndt jeg, dersom det ansees nødvendigt for at gennemføre Sagen, gjerne skal stemme for det forlangte Beløb, kan jeg ikke sige Andet, end at jeg gjør det med den bestemte Overbeviisning, at Islanderne have været overmaade snilde, overmaade energiske, overmaade udholdende og derved faaet et Resultat, som vil staae som exempellost gunstigt.

Winther: Det forekommer mig at være besynderligt at høre paaberaabt, at Grønlands Exempel skulde bevæge os til ikke at gaae ind paa Regjeringens Forslag, fordi der med Hensyn til dette Land maaffee engang i Fremtiden kunde gjøres Krav gjældende, der kunde ligne dem, som her ere gjorte fra Regjeringens Side; de ere nemlig ikke gjorte fra Islands Side, men fra Regjeringens Side for Island. Jeg troer, det er temmelig anerkjendt her, og der er allerede flere Gange her i Thinget fremkommet Udtalelser derom, at det er betænkeligt at vedblive at gaae den Vej, hvorpaa man nu er med Hensyn til Grønland, idet man baade sætter lave Priser paa de Varer, man tvinger Grønlænderne til at sælge sig, og lader dem dyrt betale de Varer, man sælger til dem. Dette har været anført som en himmelraabende Uretfærdighed imod dette lavtstillede Naturfolk, men det skal nu paaberaabes som Grund til ikke at imødekomme Regjeringen, naar den har opstillet Fordringer,

der ere meget langt fra at gaae til, hvad Is-lænderne forlange; thi, som det vil erindres, have de Is-lænderne, der vare Medlemmer af Commissionen, forlangt omtrent 120,000 Rbd. om Aaret; det er noget ganske Andet end det, Regjeringen har opstillet. Is-lænderne vare naturligtvis villige til at lade sig de 20,000 Rbd. trække af ved Liquidation, fordi Island skulde betale Bidrag til Statens almindelige Udgifter, men de 100,000 Rbd. bleve dog tilbage som den rene islandfke Fordring i dette Forhold. Nu er Regjeringen gaaet ned til Halvparten som et fast Tilskud, og det forekommer mig dog, at det er et temmelig godt Afslag ligeoverfor de islandfke Fordringer; det er altsaa ikke rigtigt at stille en Parallel mellem det, her foreligger fra Regjeringens Side, og hvad Grønlænderne maaffee om en Menneffealder kunne faae ifinde at forlange til Dypreising for den grove Behandling, de have lidt. Det var i Anledning af de Udtalelser, der saaldt fra det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgkreds (S. Hage), at jeg vilde gjøre denne Bemærkning, idet jeg iøvrigt anerkjender, at det er en Umulighed at komme tilbunds med Hensyn til, hvilken Sum der er den retfærdige i denne Henseende; derfor have vi faaet Beviiset ført i denne Samling af Mænd, der have været beskæftigede med dette Spørgsmaal. Der er imidlertid fremkommet et Moment, som forekommer mig at være af stor Betydning i denne Sag, og det er, at medens Is-lænderne tidligere stillede deres Fordringer som Retskrav, have de nu opgivet dette; de ere komne imøde, og der er fra den Side Udfigt til, at Forfatningsstriden kan faae en Ende. Regjeringen har nedsat Fordringerne og er navnlig som Grundlag gaaet ud fra et Forslag, der havde sine Hjemmelsmænd i den høist stillede islandfke Regjeringsmedlemmand, der opholdt sig her i Staden, og i den forrige Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds, Oberst Eschering. Disse 2 Mænd have givet det Grundlag, som Regjeringen har udarbejdet noget videre, og som har ført til det Forslag, der nu foreligger i Loven. Det har for mig en ikke ringe Betydning, at Forslaget er gaaet ud fra dette Grundlag